

Kuntoutustyöryhmätoiminta Osviitassa

Kuntoutuksen tavoitteena on yksilön toimintakyvyn ja hyvinvoinnin edistäminen - omien voimavarojen ja toimintaedellytysten löytäminen. Kuntoutus on suunnitelmallista ja monialaista, usein pitkäjänteistä toimintaa.

Lääkinnällisellä kuntoutuksella tarkoitetaan niitä kuntoutuksen toimenpiteitä, jotka tarvitaan lääketieteellisesti todetun vamman tai sairauden aiheuttaman toimintakykyrajoituksen parantamiseksi, toimintakyvyn turvaamiseksi tai tukemiseksi.

Lapsen/nuoren kuntoutuksen yleisissä tavoitteissa korostetaan kasvun, kehityspolun ja minäkuvan tukemista sekä osallisuutta elämäntilanteisiin lapsen/nuoren näkökulmasta. Hyvän kuntoutuksen tulee olla tasapuolista, oikeudenmukaista ja ottaa huomioon paikalliset resurssit. Erilaisten terapioiden pääpaino tulee olla alle koulu- sekä esi- ja alkuopetusikäisissä lapsissa.

Terapioiden tulee olla jaksotettuja, jotta aivot ehtivät prosessoida oppimansa. Päivittäin arjessa toistuvan harjoittelun merkitys on suurempi kuin minkään yksittäisen terapian. Lääkinnällisen kuntoutuksen tehtävä on tukea päiväkodissa ja koulussa tapahtuvaa kuntoutusta eli oppimista, toimintaa ja itsenäistä selviytymistä. (Suomen Lastenneurologisen yhdistyksen suositus 27.3.2015)

Kuntapalveluiden järjestämivastuullisena Kuusiolinna Terveys järjestää asiakkaittensa lääkinällisen kuntoutuksen palvelut osana kansanterveyslaissa, terveydenhuoltolaissa sekä erikoissairaanhoitolaissa tarkoitettua sairaanhoitoa.

Terveyskeskuksen kautta toteutettava lääkinällinen kuntoutus pitää sisällään muun muassa toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arvioinnin, erilliset terapiat ja muut tarvittavat kuntoutumista edistävät toimenpiteet sekä apuvälinepalvelut sekä kuntoutusohjausta ja neuvontaa. Kuntien velvollisuus on toteuttaa kuntoutusta siten, että se muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden.

Osviitan palvelujen piiriin kuuluvia, lähinnä lasten kuntoutustarpeita arvioi Kuusiolinna Terveudessa **Osviitan tiimi**, jonka kuntoutusarviointeihin osallistuu **lääkäri, puhe- ja toimintaterapeutti, psykologi, kuntoutusohjaaja, psykiatrinen sairaanhoitaja ja sosiaalityöntekijä/sosionomi**.

Työryhmä käy läpi saapuneet suositukset ja maksusitoumuspyynnöt eri terapioiden osalta. Tiimi kokoontuu keskimäärin kerran viikossa.

Fyysisen vamman tai sairauden aiheuttamiin toimintakyvyn rajoituksiin liittyen kuntoutuksen arviointi tapahtuu fysioterapian kautta ja tarvittaessa Osviitan työryhmä tekee yhteistyötä fysioterapian kanssa. Tarvittaessa konsultoidaan eri erikoisalojen lääkäreitä.

Lääkinällinen kuntoutus on hoitotakuun piirissä. Arviointi on tehtävä kolmen kuukauden kuluttua lähetteen saapumisesta ja kuntoutus tai apuväline on saatava kuuden kuukauden kuluessa päätöksestä.

Osviitan tiimissä tehdyt päätökset kirjataan potilastietojärjestelmään sekä tarvittaessa tehdään maksusitoumus yksityiselle palveluntuottajalle. Lääkinällinen kuntoutus ei ole subjektiivinen oikeus, vaan perustuu aina tarveharkintaan. Terveys- ja hyvinvoinnin läänin lääkinällisen kuntoutuksen liittyviin päätöksiin ei ole valitusoikeutta.

Kuntoutuksen järjestämisen kriteerit

Kuntoutusohjaus

Kuntoutusohjauksen määrä:

- lapset, joilla laaja-alaista kokonaiskehityksen viivettä 30 x + harkinnan mukaan mahdollisuus toiseen 30 x
- autistiset lapset 30 x + harkinnan mukaan lisää
- lapset, joilla kielen kehityksen viive 30 x + harkinnan mukaan mahdollisuus lisää 15 x
- tarkkaamattomat/vilkkaat lapset 30 x + harkinnan mukaan lisää 15 x

Toimintaterapia

Terapian määrä:

- neuvolaikäiset 2-7 –vuotiaat: arviointi- ja ohjauspainotteiset yksilöterapiakäynnit (3 - 5 x), harkinnan mukaan yksilö-/ ryhmäterapia 10 - 20 x jaksoissa, uusi jakso mahdollinen aikaisintaan 6 kuukauden kuluttua
- peruskoulun 1-4 lk: arviointi- ja ohjauskäynnit (3 - 5 x), harkinnan mukaan yksilö-/ ryhmäterapia 5 - 15 x jaksoissa, uusi jakso mahdollinen aikaisintaan 6 kuukauden kuluttua
- aikuisasiakkaat: arvio / ohjaus / terapia harkinnan mukaan

Puheterapia

Toiminnan painopisteenä on varhaiskuntoutuksen toteuttaminen ja puheterapian tavoitteena on ensisijaisesti kielellisten ja puheen häiriöiden tutkiminen ja kuntouttaminen ennen kouluikää.

Terapian määrä:

- neuvolaikäiset 1-7-vuotiaat: arviointi- ja ohjauskäynnit 1 - 3 x sekä seurantakäynnit esim. 1- 3 kk:n välein, yksilöterapiat 5 - 15 x jakso, puheterapeutin arvion mukaan uusi jakso. Vaativimpien artikulaatiovirheiden osalta puheterapeutin suosituksesta on mahdollista saada nettiterapian äännekoulun käyttöoikeus *itseopiskelukursseihin. (selventävä lisäys 23.9.2019)*
- kouluikäisten ja aikuisten puheterapia arvio/ ohjaus/ terapia harkinnan mukaan

Neuropsykologinen kuntoutus ja erilaiset muut terapiat

Neuropsykologista kuntoutusta voidaan myöntää terveyskeskuksen maksusitoumuksella asiakkaille, joilla on kapea-alainen erityisvaikeus, esimerkiksi vaikea lukihäiriö tai matemaattinen erityisvaikeus ja joilla koulun tehostetut tukitoimet tai terveyskeskuksen psykologin tuki on riittämätöntä. Aloitus aikaisintaan 4. luokkaisille.

Yksilöllisen tarvehankinnan mukaan asiakkaille voidaan ainoastaan erityistapauksissa myöntää maksusitoumuksella puhe- ja toimintaterapiaa, ratsastusterapiaa, musiikkiterapiaa, psykoterapiaa tai tanssi- ja liiketerapiaa.

21.8.2019

Asiantuntijalääkäri Pauliina Kailajärvi

Palvelupäällikkö Anita Mäkelä